

ನಮ್ಮ ಕರುವಿನ ಮೊಣಕಾಲು ಬಾವು ಬಂದಾವು !

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಣ್ಣ ತಾರಿಹಾಳ, ಧಾರವಾಡ

"ನಮ್ಮ ಮನ್ಯಾಗ ಒಂದ ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಆಕಳ ಕರಾ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿ. ಮೊದಲಮೊದಲ ಅರಾಮ ಇತ್ತಿ, ಆದರ ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗ ಮೊಣಕಾಲು ಮಂಡಿ (ಕೀಲ) ಬಾವು ಬಂದಾವು. ಹಾಲ ಕುಡಿಯುವುದು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡ್ತೆ, ಹೊಕ್ಕಳದ ಹತ್ರಾನು ಕೆಂಪಗ ಗಡ್ಡಿಯಂಗಾಗ್ತೆ. ಬಹುತೇಕಮಾಡಿ ಜ್ವರಾ ಇರತಾವಂತ ಕಾಣತ್ಯೆ, ಸಪ್ಪಗ ಇರತ್ಯೆ, ಇದೇನಂತ ತಿಳಿವಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ತೋರಿಸಿದೆವು, ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಸುರುಮಾಡ್ತಾರಿ. ಈ ಹೊಕ್ಕಳ ಮತ್ತ ಮಂಡಿ ಬಾವು ಯಾಕ ಬರತಾವು.

➤ ನೋಡಿ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಣ್ಣವರೇ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳಷ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಬರುವಂತಹದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಕರುಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಕೀಲ ಮತ್ತು ಹೊಕ್ಕಳು ಬಾವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆಯೋ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಕರು ಹುಟ್ಟಿದ ತಕ್ಷಣ ಹೊಕ್ಕಳು ಬಳ್ಳಿಯ ಸೋಂಕು ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಹಸುಗಳು ಕರು ಹಾಕುವ ದಿನ ಸಮೀಪಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮುಂಜಾಗತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲೆ ಬೇಕು. ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಇಳಿಜಾರಾಗಿ ಇರಕೂಡದು. ಸದಾ ಒಣಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಾವು ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಸುಲಭವೇನಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಸುಗಳು ಪದೆ ಪದೆ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಸಗಣೆ ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಪಶುಪಾಲಕರು, ಬೇಸರ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಬಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಗೊಳಿಸಲೇಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕರು ಜನಿಸುವ ಹೊತ್ತು ಬಂದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.

ಕರುಗಳು ತಾಯಿ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಗಳನ್ನು (ಆಮ್ಲಜನಕ, ಪೋಷಕಾಂಶ ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಾಗೂ ದೇಹದಿಂದ ಮೂತ್ರ ಮುಂತಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭಕೋಶದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಕ್ಕಳು ಬಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಕರು ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ನಡುವೆ ಒಂದು ಜೀವಂತ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇತುವೆ. ನಾಳಗಳ ಆಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಹೊಕ್ಕಳು ಬಳ್ಳಿಯ ಮುಖಾಂತರವೆ ಕರು ಜೀವಂತವಿರಲು

"ಕಡೆಗೋಲು" ಅಂಕಣ

ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಕುರಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಚರ್ಚಿಸುವ "ಕಡೆಗೋಲು" ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಂಕಣವಿದು. ಓದುಗರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಮುನ್ನಡೆ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬರೆದು ಕೇಳಬಹುದು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಂಬರುವ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಿಂದ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು. - ಸಂ.

ಸಾಧ್ಯ. ಕರು ಹೊರಗೆ ಬರದೇ ಹೊಕ್ಕಳು ಬಳ್ಳಿಯು ಒಳಗಡೆಯೇ ತುಂಡರಿಸಿದರೆ (ಕಾರಣಗಳು ಅನೇಕ) ಅಂತಹ ಕರುಗಳು ಬದುಕುಳಿಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಳ್ಳಿ ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ ಕರುವಿನ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಕ್ರಿಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಉಸಿರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಮ್ಲಜನಕ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಕರು ಸಾಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಕರು ಜನಿಸಿದ ನಂತರ ಅದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉಸಿರಾಡತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಆಗ ತಾಯಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಕಡಿದು ಹೋಗಿರುವ ಹೊಕ್ಕಳು ಬಳ್ಳಿಯ ಭಾಗ "ಸತ್ತ ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ". ಕರುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳಿನಿಂದ ಇಳಿಬಿದ್ದಿರುವ ಉದ್ದನೆಯ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ದೇಹದಿಂದ ಅರ್ಧ ಇಂಚು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛನೆಯ ಬ್ಲೇಡು ಅಥವಾ ಕತ್ತರಿಯಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಬೇಕು. ಅಯೋಡಿನ್

ಮುಂತಾದ ರೋಗಾಣು ನಿವಾರಕ (ಆಂಟಿಸೆಪ್ಟಿಕ್) ದ್ರಾವಣಗಳನ್ನು ಲೇಪಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕರುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳು ಭಾಗವು ರೋಗಾಣು ಮುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕರುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳು ಭಾಗವು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ನೆಲಕ್ಕೆ ತಟಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮುಂತಾದ ರೋಗಾಣುಗಳು ಹೊಕ್ಕಳಿನ ಮುಖಾಂತರ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಕರುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳಿಗೆ ರೋಗಾಣು ತಡೆಯುವ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಮೂರ್ಚ್ಚಾ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿವಹಿಸಬೇಕು.

ನೋಡಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಣ್ಣವರೆ, ನಿಮ್ಮ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯು (ದಂದಕ್ಕೆ) ಸ್ವಚ್ಛತೆಯಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕರು ಜನಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ನೀವು ಹೊಕ್ಕಳು ಬಳ್ಳಿಯ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಯೇ ಕರು ಜನಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಕರುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳು ಬಳ್ಳಿಯ ಮುಖಾಂತರ ರೋಗಕಾರಕ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು ಒಳಹೊಕ್ಕು ಹೊಕ್ಕಳಿನ ಸುತ್ತ ಗಡ್ಡೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ರೋಗಾಣುಗಳು ರಕ್ತದ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರವಹಿಸಿ ಕಾಲಿನ ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಸನವಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಉರಿಯೂತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಹುಟ್ಟಿದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವಾರದ ಒಳಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಗಂಡು ಕರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಳು ಹುಣ್ಣಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಧಿಕ. ರೋಗಾಣುಗಳು ಹೊಕ್ಕಳು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೀವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಾವುಬರುತ್ತದೆ. ಕರು ಅಥವಾ ಗಡ್ಡೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅದು ಬಿರುಸಾಗಿಯೂ, ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಬಿಸಿಯಾಗಿಯೂ ಹಾಗೂ ಕೆಂಪುಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿರಬಹುದು. ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆಯ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಟ್ಟಿದರೆ “ಪುಳು ಪುಳು” ಎಂದು ಮೆತ್ತಗಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಗ್ರಹಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕೀವು ಹೊಕ್ಕಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಲಗಿದಾಗ ನೆಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಒಡೆದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ವಾಸನೆಯಿರುವ ಕೀವು ಹೊರಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಪಶುಪಾಲಕರು ಕರುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳಿನ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸದಿದ್ದಾಗ

ಹೀಗಾಗುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಕೀವದ ಅಂಶವು (ರೋಗಾಣುಗಳು) ಕಾಲುಗಳ ಕೀಲುಗಳ ಕಡೆ ರಕ್ತದ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಚರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಶೇಖರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಕೀವು ಜಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಾವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕರುಗಳಿಗೆ ಮಲಗಲು ಏಳಲು ತ್ರಾಸ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ನೋವು ಕೂಡಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪಶುವೈದ್ಯರು ಹೊಕ್ಕಳು ಅಥವಾ ಕೀಲಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಬಾವುಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಕೀವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ನೋವು ನಿವಾರಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಜೀವಕ (ಆಂಟಿಬಯೋಟಿಕ್)ಗಳೊಂದಿಗೆ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಕೀವು ತೆಗೆದು ‘ಡ್ರೆಸ್ಸಿಂಗ್’ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕರುವು ಮತ್ತೆ ಮೊದಲಿನಂತಾಗಲು ಎರಡು ಮೂರು ವಾರಗಳೇ ಬೇಕು. ನೋಡಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಣ್ಣವರೆ, ಈ ಕತೆಯಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತ “ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ” ರೋಗಾಣುಗಳು ಲಿವರ್ ಮೊದಲಮಾಡಿ ದೇಹದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಲುಪಿ ಅಲ್ಲಿ ಜೀವಕೋಶಗಳ ಮೇಲೆ ವೈರಿಕ್ಸ್ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ ಆ ಅಂಗಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುಂಠಿತ ಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ತುಂಬಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಹಂತ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕರುಗಳ ಜ್ವರದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ತುಂಬಾ ನಿತ್ರಾಣಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪಶುವೈದ್ಯರು ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೊಕ್ಕಳ ಹುಣ್ಣು ಅಥವಾ ಕೀಲು ಹುಣ್ಣು ಎಲ್ಲ ಕರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವನ್ಯ ದನಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕರುಗಳಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಗಿಣ್ಣದ ಹಾಲು ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಕರುಗಳು ಹೊಕ್ಕಳ ಹುಣ್ಣು ಅಥವಾ ಕೀಲು ಹುಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಬಲು ಬೇಗನೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಗಿಣ್ಣದ ಹಾಲು “ಅಮೃತ ಸಂಜೀವಿನಿ”. ಅದು ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. “ಗುಡ್ಡಾ ಸುತ್ತಿ ಮೈಲಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು” ಎನ್ನುವಂತೆ ಕರುಗಳಿಗೆ ಗಿಣ್ಣದ ಹಾಲು ಹಾಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಮಹತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಲಕ್ಷ್ಯಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

—“ಜವಾರಿ ಬಸಣ್ಣ” – 9845708013 (mugaliak@uasd.in)